

Anna Netrebko, debut absolut în „Evgheni Oneghin” la Viena

(Costin Popa – 27 mai 2013)

Admiram într-un articol publicat nu de multă vreme, modul în care renumita soprană rusă, născută în 1971, a înțeles să oprească interpretarea rolului Violetta din „Traviata” în montarea solicitantă scenic a lui Willy Decker, la Metropolitan Opera, luând în calcul evoluția vocii și schimbarea de look, odată cu depășirea vârstei de 40 de ani. Ea, care se remarcase nu numai ca vocalistă, ci și drept cântăreață-actriță în multe producții, între care și cea a lui Decker pe scena de la Salzburg, când pășise odată în plus pe treptele gloriei.

În carieră, glasul Annei Netrebko a câștigat constant în consistență, în condițiile păstrării omogenității pe ambitusul în care supra-acutele, încet-încet, nu au mai reprezentat prima opțiune. 2013 pare anul în care a decis să înceapă reconstruirea repertoriului și să se îndrepte către roluri în care lirismul împlinit și maleabilitatea vocii să fie puse în valoare cât mai bine, cu gândul prudenței avut permanent în minte, pentru asigurarea longevității carierei. Nu în ultimul rând, este evident că soprana se îngrijește ca raportul timbru-rol să fie cel corect, dat de adecvata încadrare stilistică.

Așa au apărut Tatiana din „Evgheni Oneghin” (debut absolut la Opera de Stat din Viena, în perspectiva unei noi deschideri de stagiune la Metropolitan Opera cu rolul ceaikovskian), așa vor apare Desdemona din „Otello” de Verdi (deocamdată numai liricul prim act, la Festivalul de la Verbier), Giovanna d’Arco din opera omonimă verdiană la festivalul salzburghez, Leonora din „Trubadurul” de Verdi la Staatsoper Berlin, Margareta din „Faust” de Gounod (la Covent Garden, Opera de Stat din Viena și Festivalul de la Baden-Baden). Toate au aspectul de apariții pregătitoare pentru abordarea terifiantei partituri a Lady-ei Macbeth din opera verdiană, la începutul verii viitoare, la Bayerische Staatsoper din München. O primă încercare - promițătoare - prin interpretarea mării arii „Vieni t’affretta” din primul act, a făcut-o la recenta Gală de inaugurare a fantasticei noi săli Mariinsky II din Sankt Petersburg. Personal, sunt încă rezervat dacă mă gândesc la proba de anduranță dramatică la care va fi supusă pe parcursul întregului spectacol. Dar, a mai rămas un an până atunci...

Așadar, multe debuturi pentru Anna Netrebko în următoarele 12 luni, între care un singur respiro la Metropolitan, cu un rol vechi, Adina din „Elixirul dragostei”. Sunt de admirat interesul pentru diversificarea repertorială, pentru evoluția artistică, seriozitatea pregătirii (nu numai aria din „Macbeth” a dovedit-o), într-un moment în care multe cântărețe galonate nu abordează roluri noi și se cantonează în cele pe care le-au interpretat și răs-interpretat sau în incursiuni crossover.

Subtilitate și strălucire

Debutul sopranei ruse în „Evgheni Oneghin” ar fi putut să vină mai demult dar cred că artista a așteptat o și mai profundă maturizare a personalității sale, ca și perceperea deplină a densității psihologice din scriitura ceaikovskiană. Așa au putut să apară momentele de intensă trăire din marea arie „a scrisorii”, imagini ale gândurilor adolescente, frământărilor și neliniștii. Visarea și poetica Tatiane au răscolit spiritele, sentimentele ne-au fost transferate, comunicate, împreună cu întreaga sensibilitate imanentă a artistei. Vocea cu irizații de cristal, strălucitoare, a învăluit frazele

cu mlădieri și subtilități de expresie, cu tonuri pline de delicatețe. În duetul final al operei, Tatiana, cu alură princiară și radical transformată mental, și-a păstrat totuși puterile evocatoare, exprimarea toridă în care zbuciumul interior a fost dominat de forța de deciziune în respingerea lui Oneghin.

Un instrument de excepție – Orchestra Operei de Stat din Viena, un dirijor de excepție, tânărul leton Andris Nelsons, au însoțit-o cu măiestrite tonuri, în plămădirea cărora nu știi ce să admiri mai întâi: finețea violinelor și violelor, melancolia coardelor grave, moliciunea „lemnelor” și alăturilor. Cumva, soprana, orchestra, corul (dirijor Thomas Lang) și mâna lui Nelsons au fost și susținătorii ideali ai celei mai interesante idei venite din partea regizorului german Falk Richter, „perdeaua de nea”, despre care notam acum patru ani în aceste pagini de cronică, după prima vizionare a producției vieneze: „Ninge peste inimi împietrite, peste suflete tulburate, peste iubire și remușcări, ninge apăsător și obsedant.” Și atunci, și acum, baghete de înaltă clasă au tălmăcit atmosfera paginilor ceaikovskiene... Seiji Ozawa... Andris Nelsons.

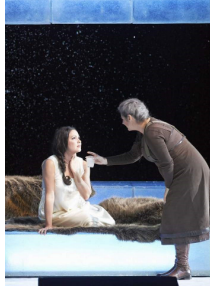
Cine ține acutele mai mult?

Dmitri Hvorostovski a fost întruchiparea ideală a personajului titular, arogant, distant, indiferent, cu ținută statuară și imobilă, rece precum iarna însăși. Până și implorările adresate Tatianei în scena finală au purtat urmele unui suflet greu de încălzit. Baritonul rus a cântat cu glas de nobilă timbralitate, învăluitor, cu linie vocală impecabilă și nuanțe, în care „messa di voce” (crescendo-decrescendo pe notă acută în același arc de respirație) din finalul ariei din primul act a fost admirabilă. Conștient de spectaculozitatea ultimului sunet înalt al operei (Fa diez) i-a extrapolat lungimea deși, doar cu câteva clipe înainte, într-o situație similară, soprana se limitase la valoarea din partitură a notei acute de Si natural, deși ar fi putut să procedeze în mod identic, capacitățile ambilor artiști de a domina sonor marea sală fiind la fel. Chestiune de colegialitate!

Lenski a fost tenorul Dmitry Korchak. De fapt, distribuția rolurilor principale s-a bazat pe cântăreți ruși, fapt bine gândit în direcția asigurării autenticității de limbă și expresie. Fără să aibă un timbru deosebit ca rotunjime de sunet, Korchak s-a dovedit un artist sensibil, un îndrăgostit plin de pasiune și un stăpân al cântului colorizat, remarcabil în celebra arie „Kuda, kuda?” prin frumoase mezzevoci. În rolul Cneazului Gremin, basul Konstantin Gorny a expus un glas ușor aspru, fără sonorități abisale și cu sunete înalte întrucâtva „deschise”. Foarte bună a fost tânăra mezzosoprană Alisa Kolosova (Olga), cu agreabilă prezență scenică și posesoare de glas pătrunzător, cu note grave potrivit articulate.

În alte roluri au cântat mezzosopranele Zoryana Kushpler (Larina) și Aura Twarowska (Filipievna), tenorul Norbert Ernst (Triquet), baritonul Mihail Dogotari (Un căpitan și Zarețki).

Foto Wiener Staatsoper / Michael Pöhn

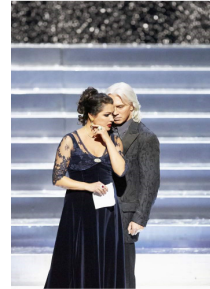
Anna Netrebko, Aura Twarowska

Dmitry Korchak

Dmitri Hvorostovsky

Anna Netrebko,
Dmitri Hvorostovsky